

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВСЕУКРАЇНСЬКА ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«УКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ ЕКОНОМІСТІВ-МІЖНАРОДНИКІВ»
ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЦЕНТР ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ
В ЧЕРКАСЬКІЙ ОБЛАСТІ
БАЛТІЙСЬКА МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ, м. РИГА, ЛАТВІЯ
УНІВЕРСИТЕТ HUMANITAS, ПОЛЬЩА
ЧЕНСТОХОВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ, ПОЛЬЩА**

X МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

**СТРАТЕГІЇ ГЛОБАЛЬНОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ:
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ВИМІРИ**

23 березня 2023 року

**Черкаси
ЧДТУ
2023**

Стратегії глобальної конкурентоспроможності: соціально-економічні виміри : матеріали X міжнар. науково-практич. конфер. (23 берез. 2023 р.) [Електронний ресурс] / упоряд. : Л. О. Петкова, Д. М. Паламарчук ; М-во освіти і науки України, Черкас. держ. технол. ун-т. – Черкаси : Черкаський державний технологічний університет, 2023. – 243 с.

В збірнику представлено матеріали X міжнародної науково-практичної конференції «Стратегії глобальної конкурентоспроможності: соціально-економічні виміри», яка була організована кафедрою міжнародної економіки та бізнесу ЧДТУ за участі ВГО «Українська асоціація економістів-міжнародників» і Інформаційного центру Європейського Союзу в Черкаській області. Визначено сучасні тренди розвитку світового господарства, вплив російсько-української війни на глобальні економічні та політичні процеси, досліджені інституційні, технологічні, інноваційні та фінансові аспекти забезпечення економічного зростання, окреслені напрями відновлення економіки України, шляхи забезпечення міжнародної конкурентоспроможності на рівнях країни, регіону та підприємства.

Редакційна рада:

- Григор О. О. д-р політ. наук, в. о. ректора Черкаського державного технологічного університету (*голова ради*)
- Фауре Е. В. д-р техн. наук, професор, проректор з науково-дослідної роботи і міжнародних зв'язків ЧДТУ (*заступник голови ради*)

Члени редакційної ради:

- Петкова Л. О. д-р екон. наук, професор, завідувач кафедри міжнародної економіки та бізнесу ЧДТУ
- Гавриленко В. О. д-р екон. наук, доцент, завідувач кафедри обліку, аналізу і оподаткування ЧДТУ
- Гончаренко І. Г. д-р н.держ.упр., професор, завідувач кафедри фінансів ЧДТУ
- Захарова О. В. д-р екон. наук, професор, професор кафедри економіки та управління ЧДТУ
- Коломицева О. В. д-р екон. наук, професор, завідувач кафедри економічної кібернетики та маркетингу ЧДТУ
- Smolarek Malgorzata Dr. PhD, заступник декана факультету прикладних наук, Суспільна Академія Наук, Краків
- Манн Р. В. д-р екон. наук, професор, завідувач кафедри економіки та управління ЧДТУ
- Паламарчук Д. М. канд. екон. наук, доцент кафедри міжнародної економіки та бізнесу ЧДТУ
- Пасенко В. В. канд. екон. наук, доцент кафедри міжнародної економіки та бізнесу ЧДТУ

*Матеріали подано в авторській редакції. Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен та інших даних несуть автори.

інших учасників ринку; збільшення числа професійних учасників фондового ринку; розширення пропозиції цінних паперів; покращення функціонування ринку облігацій – джерела боргового фінансування інвестиційних потреб емітентів і економіки в цілому; забезпечення прозорості фондового ринку, надання відкритої та достовірної інформації про його діяльність; удосконалення ринкової інфраструктури та забезпечення її надійного та ефективного функціонування; удосконалення системи саморегулювання на ринку цінних паперів; підвищення ефективності державного регулювання фондового ринку; формування сприятливого податкового клімату для учасників фондового ринку; оптимізація режиму валютного регулювання операцій з цінними паперами; підвищення фінансової грамотності українців та ін.

Висновок. Підсумовуючи вищевикладене, слід зазначити, що вирішення існуючих проблем на шляху розвитку та ефективному функціонуванню вітчизняного фондового ринку дозволить: усунути перешкоди, що заважають розвитку здорової конкуренції; створити умови для стрімкого розвитку бізнесу за рахунок залучення інвестицій; знизити вартість послуг бірж; реформувати управління біржами; впровадити нові технології та механізми організації торгівлі та ін. Все це в цілому сприятиме прискоренню темпів зростання економіки країни та підвищить її інвестиційну привабливість.

Список використаних джерел

1. Огляд діяльності ПФТС, лютий 2023 року / Фондова біржа ПФТС: сайт. URL: <https://bit.ly/3JLgvxf> (дата звернення: 17.03.2023).
2. Індекс ПФТС (Україна) / Мінфін: сайт. URL: <https://bit.ly/3TbZ4sw> (дата звернення: 17.03.2023).
3. Індекс UX (Україна) / Мінфін: сайт. URL: <https://bit.ly/3ZZwf4Q> (дата звернення: 17.03.2023).
4. Підсумки торгів за лютий 2023 року / Українська біржа: сайт. URL: <https://bit.ly/3ZP3Kaj> (дата звернення: 17.03.2023).

Поліщук Вадим

к.е.н., доцент

Луцький національний технічний університет

Луцьк, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА РИНКУ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ

Проблеми залучення та утримання клієнтів, що є типовими для українських фінансових установ, поглибились із початком військових дій на території України. Крім того, постала низка нових викликів, що вимагають першочергового вирішення. Введення воєнного стану в Україні наприкінці лютого 2022 р. сколихнуло фінансовий сектор країни, вимусивши його

суб'єктів вживати термінових рішучих дій. Головний наголос при цьому було зроблено на надання максимальної підтримки клієнтам, навіть попри зростаючі ризики та збитки для фінансових установ. Наприклад, деякі банки одразу оголосили для своїх споживачів кредитні канікули, а трохи згодом Національний банк України виступив з вимогою не вимагати оплати по кредитах і не нараховувати штрафних санкцій споживачам фінансових послуг на період воєнного стану. У результаті таких заходів велика частина позичальників призупинили виплати за кредитами, а вкладники почали проявляти стурбованість щодо надійності їхніх депозитів. Тисячі клієнтів вітчизняних банків втратили можливість виконувати взяті на себе зобов'язання через втрату робочого місця, доходу, майна (пошкодження або руйнування житла тощо) [2].

Галузь фінансових технологій – це нова технологічна індустрія економіки, надбудова над фінансовою системою, яка спрощує функціонування самої системи, а також участь в ній окремих суб'єктів. Система продовжує діяти за ustalеними правилами, але водночас користуватися нею стає зручніше. З'являються нові додатки, сайти та інші технологічні рішення, які модернізують традиційні фінансові послуги, а саме: усувають банки від монополії на грошові операції, роблять діяльність банків більш інноваційною, дозволяють істотно скоротити час здійснення фінансових операцій, управляти фінансовими активами без участі суб'єкта за допомогою штучного інтелекту, оцінювати платоспроможність суб'єктів, зберігати гроші в електронних гаманцях [3].

Варто зазначити, що станом на початок березня 2023 року в Україні фінансовий ринок України складався з таких учасників: 67 банків, 115 страховиків, 176 ломбардів, 159 кредитних спілок, 95 лізингових компаній, 701 фінансова компанія, 58 страхових брокерів, 67 колекторських компаній. Якщо порівнювати попередній місяць, то небанківський ринок залишили 53 учасники, а кількість банків залишився без змін.

Важливою перевагою цифрових технологій є зменшення ризику фінансових злочинів, таких як шахрайство, крадіжки, або інші види злочинів. Банки можуть використовувати різні види технологій, таких як блокчейн або ідентифікація з використанням біометричних даних, щоб забезпечити безпеку своїх клієнтів та попередити злочини. Також цифрові технології можуть забезпечити збереження даних та документів, що є важливою умовою для фінансових установ. Завдяки електронній обробці даних, фінансові установи можуть забезпечити доступ до необхідної інформації, незалежно від того, де вона зберігається.

Цифрові технології можуть забезпечити швидкий та зручний доступ до інформації про стан фінансового ринку та фінансових інструментів, що може допомогти інвесторам приймати рішення в умовах невизначеності та незрозумілих ризиків.

Діджиталізація робочих процесів приваблива для бізнесу в будь-якій сфері. В процесах організації роботи фінансового ринку стало особливо помітно

необхідність оцифрування інформації. Постійно збільшується кількість комерційних банків, страхових, лізингових компаній, інвестиційних фондів тощо. Це призводить до зростання конкуренції та жорсткішої боротьби між собою за клієнтів. Тому відчувається гостра потреба мати певні конкурентні переваги над іншими установами, щоб на собі фокусувати увагу користувачів та спонукати їх скористатися запропонованими фінансовими послугами. Найбільше таких переваг для клієнтів може надати та компанія, що активно запроваджує у свою діяльність Digital-технології [1].

Відкритість і готовність українців до цифровізації є важливим і чи не головним чинником успішного використання фінансових технологій в Україні. Це змушує банки прагнути працювати з FinTech-компаніями, а не навпаки, залишатися на тому ж місці. Саме ця співпраця позитивно змінила банківську систему та породила нові поняття, такі як «необанки». Monobank був першим мобільним банком в Україні і дуже успішним. Добре розвинений український FinTech дав змогу видавати кредити онлайн, створювати онлайн-транзакції, оплачувати комунальні послуги вдома через мобільні додатки тощо. Завдяки стабільному розвитку фінансових технологій в Україні громадяни знайомі з такими речами, як платіжні картки та безконтактні платежі. Тому можна з упевненістю сказати, що темпи технологічного розвитку будуть тільки зростати.

Висновок. Застосування цифрових технологій може забезпечити певну стабільність та ефективність у роботі фінансових установ, незважаючи на складні умови військового стану. Одна з основних переваг цифрових технологій полягає у забезпеченні швидкого та безпечного доступу до фінансових послуг. Завдяки інтернет-банкінгу та мобільним додаткам, клієнти можуть отримати доступ до своїх банківських рахунків та здійснювати операції з будь-якого місця, де є доступ до Інтернету. Це може бути особливо важливо в умовах військового стану, коли зв'язок з банківською установою може бути обмежений або неможливим через обмеження на переміщення людей.

Список використаних джерел

1. Гнидюк І., Складанюк М. Розвиток digital-технологій на ринку фінансових послуг України в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*. 2022. № 42. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-42-54>
2. Холявко Н.І., Попело О.В., Дубина М.В., Тарасенко А.В. Сучасні інформаційні технології на ринку фінансових послуг України. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2022. № 1(29). С. 77–87.
3. Шевчук Т.В., Панковець М.П. Проблеми розвитку ринку фінансових технологій: глобальні тенденції та національні особливості. *Фінансовий простір*. 2022. № 4 (48). С. 31–38.

СТРАТЕГІЇ ПОСИЛЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ УКРАЇНИ ТА ЇЇ РЕГІОНІВ

<i>Коцій О., Кльок Є.</i> Відновлення та забезпечення конкурентоспроможності України у повоєнний період.....	52
<i>Пирог О.</i> Товарна імпортозалежність України від росії та перспективи подолання	54
<i>Yahelska K.</i> Trends of Ukrainian marketing in war conditions: a strategic view ..	57
<i>Яровенко Т.</i> Міжнародна конкурентоспроможність України у кризових умовах	60
<i>Біловодська О., Тищенко Д.</i> Розподільчі центри в Україні: переваги та недоліки створення	63
<i>Василишина Л.</i> Стратегічні програми конкурентоспроможності економіки України в умовах війни.....	66
<i>Королюк Т., Довженко А.</i> Підвищення конкурентоспроможності національної економіки в умовах індустрії 4.0	70
<i>Лещенко М., Кик Т.</i> Особливості економічного співробітництва України з країнами Балтії	73
<i>Паламарчук Д.</i> Енергоефективність в житловому секторі України	76
<i>Чайка І.</i> Теоретичні аспекти формування концептуальної моделі функціонування ЗВО.....	78
<i>Чемчикаленко Р.</i> Перспективи збереження та подальшого розвитку вітчизняного туристичного бізнесу в умовах війни	81
<i>Тригуба В.</i> Стійкий розвиток підприємств з виробництва литих деталей: особливості та зв'язок з цілями сталого розвитку	83
<i>Миросєді О. (наук. керівн. І. Панова)</i> Економічні проблеми регіонів України та роль міжнародного економічного співробітництва у їх подоланні.....	85
<i>Потьомкін М.</i> Глобальний економічний розвиток конкурентоспроможності та прибутковості переробних підприємств.....	88
<i>Самойленко Д., Смирнова Т.</i> Економічні перспективи України на шляху євроінтеграції в умовах військового стану	90
<i>Сотніков В. (наук. керівн. І. Цуркан)</i> Соціальний захист українців в умовах війни.....	93

ІНТЕГРАЦІЯ ФІНАНСОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ В ГЛОБАЛЬНИЙ ПРОСТІР: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ

<i>Коробчук Т.</i> Бізнес-архітектура банку: теоретичний аспект	96
<i>Natoniuk V.</i> Fintech and financial inclusion in Ukraine: a key to global integration	98
<i>Орлик О.</i> Розвиток та проблеми функціонування фондових бірж	101
<i>Поліщук В.</i> Особливості застосування цифрових технологій на ринку фінансових послуг в умовах військового стану.....	104

Наукове електронне видання

X МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

СТРАТЕГІЇ ГЛОБАЛЬНОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ:
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ВИМІРИ

23 березня 2023 року

м.Черкаси

В авторській редакції

Технічний редактор *Давиденко К. В.*

Гарн. Times New Roman. Обл.-вид. арк. 18,15. Зам. № 23-21.

Черкаський державний технологічний університет
Свідоцтво про державну реєстрацію ДК № 896 від 16.04.2002.
бульвар Шевченка, 460, м. Черкаси, 18006.

Редакційно-видавничий відділ ЧДТУ
red_vidav@chdtu.edu.ua